

طوفان الاقصی؛ نمایانگر تضعیف دیپلماسی آمریکا در غرب آسیا

رضا دعاگوی روزبھانی

دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات آمریکا
دانشگاه جامع امام حسین (ع)

دیپلماسی و نفوذ ایالات متحده در منطقه غرب آسیا، از همان شروع جنگ حماس علیه رژیم صهیونیستی، همانند گذشته، تأثیرگذار واقع نشد. مقامات ایالات متحده تا به امروزه نتوانسته‌اند بیشتر رهبران عرب را وادار نمایند که حماس را به دلیل حمله به اسرائیل محکوم کنند یا اظهاراتی در حمایت از پاسخ نظامی اسرائیل ارائه دهند. این جنگ نشان می‌دهد که نفوذ ایالات متحده در منطقه، در حال کاهش است؛ جایی که منافع دولت‌ها اغلب با واشنگتن متفاوت است و روسیه و چین، هر دو برای نفوذ در رقابت با آمریکا هستند. از طرفی حمایت بی‌چون و چرای ایالات متحده از اسرائیل ممکن است یکی از بزرگ‌ترین موانع برای روابط بهتر باشد.

بی‌گناهان حفاظت کنند و درهای کمک‌رسانی به سوی غزه باز شوند.

مصر

در این میان، تلاش‌های آمریکا برای متقاعد کردن مصر، به باز کردن یک گذرگاه مرزی برای خروج فلسطینی‌های دارای تابعیت خارجی از غزه هنوز به نتیجه نرسیده است؛ زیرا از این مسئله نگران هستند که اسرائیل هرگز اجازه بازگشت آن‌ها به سرزمینشان را نخواهد داد. چنین بحرانی منعکس‌کننده آوارگی گذشته فلسطینی‌ها است که عملاً دائمی شدند؛ بنابراین ایالات متحده و سایر مقامات خارجی در پشت‌صحنه، اقداماتی انجام دادند تا رژیم صهیونیستی را متقاعد کنند که از اخطار اولیه تخلیه ۲۴ ساعته حدود ۱ میلیون نفر ساکن شمال غزه صرف‌نظر کند.

حمله حماس به اسرائیل به قدری گسترده بود که تاکنون قریب به ۲۰۰۰ اسرائیلی کشته شدند و بسیاری از رهبران منطقه همچنان در تلاش برای کشف مواضع خود هستند. در اوایل شروع جنگ، به نظرمی رسید در کنار سایر عوامل دیگر، تاحدودی ایالات متحده توانست رژیم را برای آغاز حمله زمینی به غزه بازدارد اما سفر بایدن به منطقه می‌تواند این کار را پیچیده کند و کشورهای منطقه به علت حمایت آمریکا از اقدامات جنایت‌آمیز رژیم علیه غزه تحریک شوند؛ به ویژه آن‌که رهبران عرب ممکن است در این وضعیت، تمایلی به اعلام عمومی یا انجام کارهایی در ملاءعام نداشته باشند؛ چراکه سبب خشم مردم منطقه در حمایت از فلسطینیان می‌شود. کشورهای منطقه به دنبال این هستند که ابعاد جنگ فراتر نرود و همچنین از جان

امارات

نکته این است که با وجود تلاش‌های دیپلماتیک آمریکا، در راستای عادی‌سازی روابط در منطقه، در این واقعه کشورهای عربی، حمله حماس به رژیم را محکوم نکردند. در این میان حتی امارات متحده عربی، تنها محکومیت‌هایی را در قالب بیانیه‌هایی که از هر دو طرف می‌خواهد جانب‌داری کنند، بیان داشته است.

در حال حاضر، انتقام‌جویی‌های رژیم صهیونیستی، هزاران فلسطینی را به شهادت رسانده است و در ظاهر، در تلاش است حماس را از بین ببرد. در میان حملات هوایی متعدد اسرائیل، صدها هزار فلسطینی در غزه آواره شده‌اند. محاصره ۲٫۲ میلیون غیرنظامی فلسطینی گرفتارنده در غزه، نگرانی‌ها را تشدید می‌کند. این محاصره منجر به کمبود شدید آب، سوخت و برق در آنجا شده است.

قطر

برخلاف انتظارات ایالات متحده، برخی از دولت‌های عرب از جمله قطر، با حماس ارتباط دارند و رهبران آن‌ها به خوبی می‌دانند که بسیاری از شهروندان عرب که بر آنها حکومت می‌کنند، به شدت از آرمان فلسطینی که حماس برای آن می‌جنگد، حمایت می‌کنند. در عین حال، کشورهای عربی پیشرو مانند عربستان سعودی و امارات متحده عربی نیز به شدت نسبت به ایران به عنوان قدرتی در منطقه، محتاط هستند. از طرفی بایدن در روزهای اخیر، رویکرد خود را از حمایت بی‌چون و چرا از اسرائیل دور می‌کند و نگرانی‌هایی را در مورد حفاظت از غیرنظامیان فلسطینی مطرح

می‌سازد. وی همچنین به اسرائیل هشدار داده است که اشغال غزه ممکن است گران تمام شود.

به تازگی سفر بلینکن به منطقه نیز با بی‌مهری رهبران عرب همراه شد؛ از جمله اینکه رئیس‌جمهور مصر، عبدالفتاح السیسی، در مورد رنج فلسطینیان تحت اشغال اسرائیل، این مطلب را بیان کرد که «آنچه امروز در منطقه در حال وقوع است، نتیجه خشم و نفرت انباشته شده در طول چهار دهه است، جایی که فلسطینی‌ها هیچ‌امیدی به یافتن راه‌حلی نداشتند.» در همین حال، محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان نیز بلینکن را قبل از دیدار با وی در روز یکشنبه، چندین ساعت در انتظار نگه داشت. بر اساس گزارش سعودی از این نشست، ولیعهد خواستار توقف «عملیات نظامی که جان مردم بی‌گناه را گرفته است»، عملاً در مقابل تهاجم اسرائیل قرار گرفت. همچنین سعودی‌ها مذاکرات مورد حمایت آمریکا درباره عادی‌سازی روابط دیپلماتیک با اسرائیل را متوقف می‌کنند.